

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Møte

Kompetanseforum Trøndelag

8.12.2020

Digitalt

Agenda

Program 09.45		Pålogging							
10.00-10.05	5 min	Velkommen v/ Vegard Iversen og Kirsten Værdal							
10.05-10.35	30 min	Kompetansebehov i helsesektoren. Hva kan Kompetanseforum Trøndelag kan bidra med? Innlegg v/ HR-sjef Kari Hynne <u>Skjærpe</u> , Helse Nord-Trøndelag HF og samhandlingskoordinator Jonas Sjømæling, KS Trøndelag							
10.35-10.55	30 min	Diskusjon i plenum							
10.55-11.00		Pause og pålogging for Næringspartnerskapet							
				11.00-11.30	30 min	NOU 202:12 Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn med søkelys på kompetansefeltet			
									Innledning ved utvalgsmedlem / regional- og næringssjef Bergljot Landstad, Møre og Romsdal fylkeskommune
				11.30-12.00	30 min	Diskusjon <ul style="list-style-type: none"><i>Hvilke nevnte anbefalinger fra <u>NOU</u>en er viktigst for trøndersk nærings- og arbeidsliv?</i><i>Hvilke handlingsrom i <u>NOU</u>'en ønsker vi i Trøndelag å benytte?</i><i>Hvilke verktøy og virkemidler har vi behov for å utvikle for å kunne realisere kompetanseomstillingen i trøndersk næringsliv?</i>			
				12.00-12.30	30 min	Pause / lunsj			
				12:30-13:00		Kompetanseforum Trøndelag evaluering og videre arbeid			
					5 min	Innledning ved Annikken Kjær Haraldsen, KS Trøndelag			
					10 min	Dialog. Nye medlemmer i forumet?			
					5 min	Møteplan for Kompetanseforum Trøndelag 2021			
					5 min	<u>Årshjul</u> for Kompetanseforum Trøndelag			
					5 min	Oppsummering			

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Kompetansebehov i helsesektoren. Hva kan Kompetanseforum Trøndelag kan bidra med?

Innlegg v/ HR-sjef Kari Hynne Skjærpe, Helse Nord-Trøndelag HF og rådgiver Jonas Sjømæling, KS Trøndelag

Kompetanseutfordringer i helsesektoren

- hva kan Kompetanseforum Trøndelag bidra med?

Kari Hynne Skjærpe
HR- og organisasjonssjef

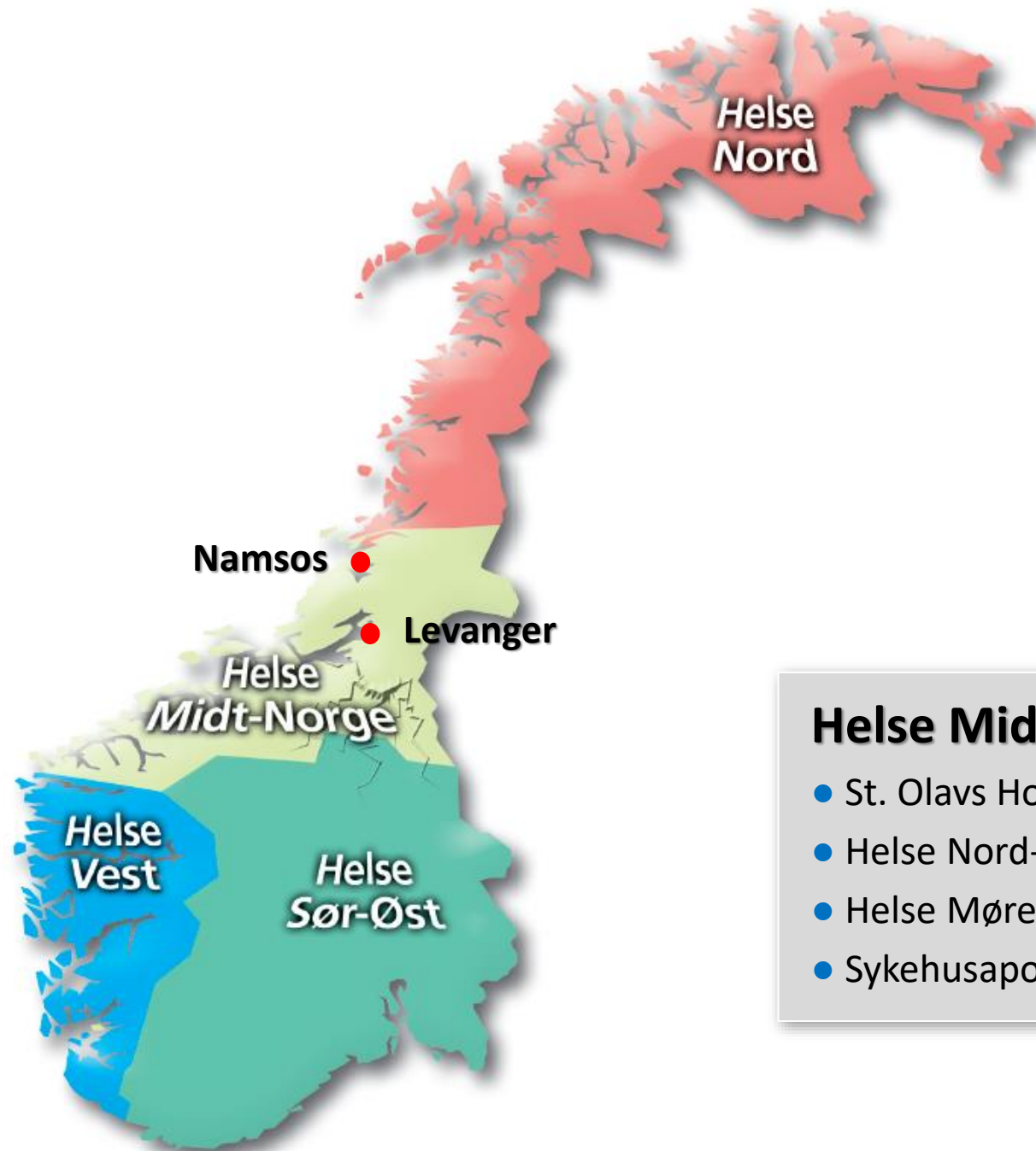
8. desember 2020

Først; litt fakta om oss

Foretaksstruktur

Noen fakta HNT:

- 139 000 innbyggere
- 20 kommuner
 - 19 i Trøndelag
 - 1 i Nordland (Bindal)
- 3 000 ansatte (årsverk)
- 2 sykehus
- 2 DPS
- AMK-sentral
- Ambulanse
- Forskning

Helse Midt:

- St. Olavs Hospital
- Helse Nord-Trøndelag
- Helse Møre og Romsdal
- Sykehusapotekene

Sykehustilbudet

Gyn-/føde

Kirurgi - ØNH - Øye

Anestesi - Intensiv

Medisin - Nevro

Rehabilitering

Barneavdeling

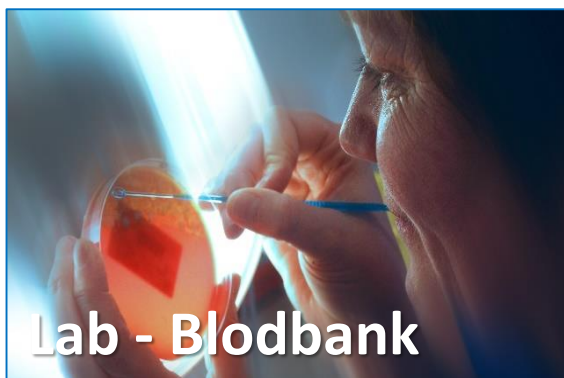
BUP

Psykatri og rus

Bildedagnostikk

Lab - Blodbank

AMK - Ambulanse

Akuttmottak

Kapasitet

Kirurgi 61 senger

Medisin 64 senger

Psykatri 84 senger

Kvinne, barn og familie 44 senger

Rehab 13 senger

Dagbehandling 23 senger

Totalt 289 senger

Sykehuset Levanger

Sykehuset Namsos

Kapasitet

Kirurgi 38 senger

Medisin 42 senger

Psykatri 23 senger

Kvinne, barn og familie 11 senger

Dagbehandling 11 senger

Totalt 125 senger

Bakgrunn for dagens tema

Bakgrunn - samhandling i Trøndelag

- Kommuner og sykehus er store utdanningsinstitusjoner i regionen
- Utdanningsprosjekter vi har gående sammen:
 - NTNU LiNK
 - Operasjon Helsehelter
 - Sykepleier i Nord
- Dagens behov i helsesektoren
- Framskrivning ut fra dagens behov (og nasjonale signaler)
- Endret kompetansebehov?

Viktige momenter slik vi ser det

Sykehus og hjørnesteinsbedrifter

- Vi forstår at «folk flest» først og fremst ser på sykehusene som sykehus.
- Men vi trenger at dere, kommuner, næringsliv og andre ser på oss som en arbeidsplass og en hjørnesteinsbedrift.
- En karrieremulighet for ungdommen i Trøndelag.
- Vi har nærmere 100 ulike yrker i våre sykehus. Behovet for sykepleiere er størst, men vi trenger egentlig «alt».
- Vi trenger at kommunene og fylket som skoleeiere bidrar til å framsnakke helsesektoren som karrieremulighet.
- Tenk også på sykehus når karrieredager planlegges!

Utdanning og kompetansebehov

- Samarbeid om utdanning og praksisbehov - kommuner, fylket, videregående skoler, universitet og bl.a. NHO
- Vi er en region med mange distrikter. Kan desentralisert utdanning styrkes - og hvordan?
- Hvordan kan kommuner og sykehus samarbeide bedre? Konkurransen om sykepleiere og annet helsepersonell?
- Hvordan avklarer vi felles kompetansebehov? Vil innføring av Helseplattformen i sykehus og kommune hjelpe oss?
- Velferdsteknologi - næringsliv/sykehus/kommuner.
- Vi løser ikke dette alene, vi ønsker styrket samarbeid!

Rekruttere og beholde

- Jobb-for-2.
- Når sykepleieren kommer flyttende, hvordan sikre jobb til medflytter - og omvendt?
- Attraktiv region. Jobber vi godt nok sammen?
- Bolyst - gode vertskommuner. Barnehager, skoler, transport, fritid...
- Vi har tro på at samarbeid bør og kan styrkes, men vi løser ikke denne utfordringen alene!

Helse
Samhandling

HELSE NORD-TRØNDELAG

Kompetanseutfordringer i Helsesektoren -sett fra ett kommunalt perspektiv

Kompetanseforum Trøndelag

Jonas Sjømæling

08.12.20

HELSE NORD-TRØNDELAG

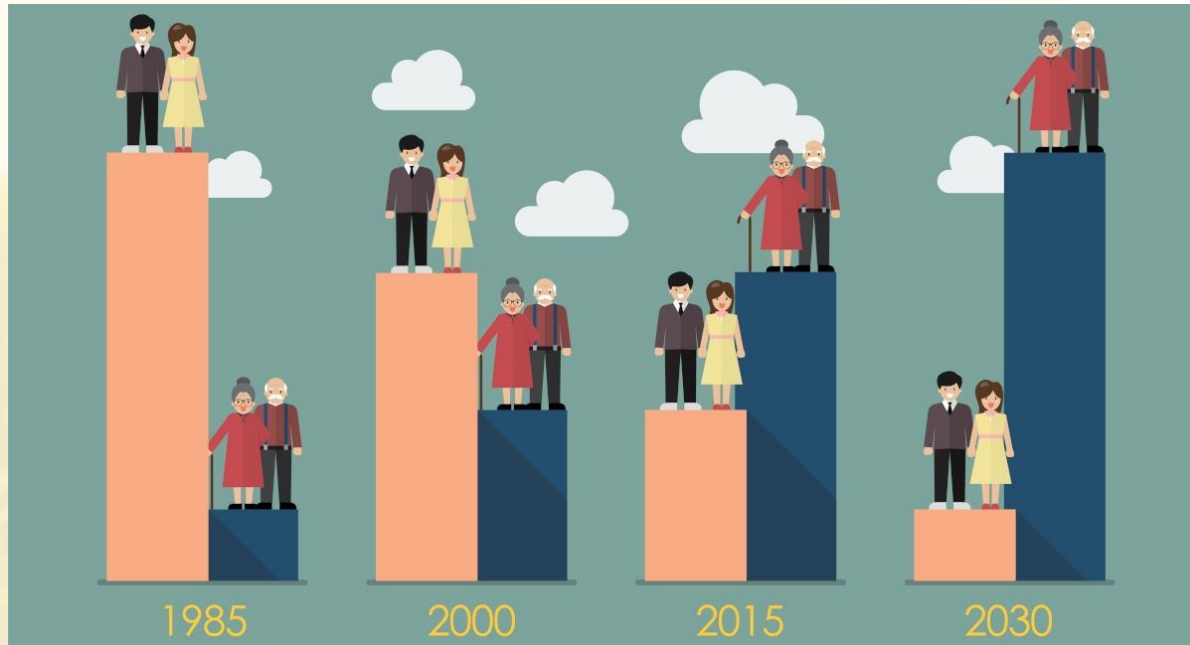

Helse
Samhandling

«Hvis vi ikke gjør noe, blir Distrikts-Norge et gamlehjem i naturskjønne omgivelser (...) og deretter en kirkegård. (...) Vi har 10 til 20 år på oss.»

- Victor Norman, leder i Regjeringens demografiutvalg

Hovedutfordringene

Befolkningen eldes stadig raskere

Kompetansebehovet endrer seg stadig raskere

Dagens situasjonsbilde

- Befolkningsframskrivninger viser negativ utvikling for mange kommuner i Trøndelag
- Både demografiske og andre parametere vanskeliggjør kommunenes evner til å tilby gode nok tjenester
- Personellsituasjonen i helse- og omsorgssektoren er allerede prekær
- Et stort behov for ansatte i offentlig sektor lokalt kan komme til å gå på bekostning av privat sektor i distriktene, som også vil trenge arbeidskraft for å utnytte vekstmulighetene
- Covid-19-pandemien kan gi både endrede forutsetninger og ettervirkninger for utviklingen framover i tid, som vi fortsatt ikke er fullt ut klare over

Hva prøver vi å gjøre med dette?

- Kompetansebehov og heltidskultur
- Tverrfaglig samarbeid i praksis (internt og på tvers av forvaltningsnivå) – betydning av det for utdanning
- Utdanning og praksisbehov
- Oppgaveforskyvning mellom ulike personellgrupper
- Felles bruk av IKT i alle varianter (velferdsteknologi, Helseplattformen, digital opplæring m.v.)
- Noen gode eksempler på at vi får det til
- Helsefellesskap
- Samarbeid med næringslivet og privat sektor

Kvalitet i tjenestene – heltidskultur i Trøndelag

Læringsnettverk for kommunene, ledet av KS Trøndelag sammen med arbeidstakerorganisasjonene.

Hovedmål:

- For at ansatte i helsesektoren skal få økt sin kompetanse, må mange jobbe i større stillinger og være mer på jobb.
- Det må også legges til rette for at ufaglærte, som mange har jobbet i mange år og gjennom rettigheter i tariffavtalen fått større stillinger, får økt sin kompetanse (fagbrev) for å øke kvaliteten i tjenestene
- For å få dette til i distriktene, er desentraliserte opplegg både fra høyskole og fylkeskommunen avgjørende viktig. Dette gjelder ofte voksne etablerte folk som vanskelig kan flytte på seg.
- 30 av 38 kommuner deltar

Prosjektet «Sykepleier i Nord»

- Samarbeid mellom Nord Universitet og praksisfeltet.
- Hovedmålsetninger er å kvalifisere, rekruttere, utdanne og beholde flere sykepleiere i helsetjenesten i Nordland og nordre Trøndelag
- Gjennom Råd for samarbeid med Arbeidslivet (RSA) ble det det høsten 2018 enighet om å jobbe med sykepleiermangelen i fellesskap.
- Per d.d. er det iverksatt noen satsinger, bl.a. gratis matematikkurs og oppfølging for studenter som ikke tilfredsstillt matematikkraft.
- Fra høsten 2021 starter ett regionalt 4-årig nett- og samlingsbasert sykepleiestudium. Her blir ett spesifisert opptakskrav at man har regional tilhørighet (folkeregistrert adresse)

Nye arbeidsformer - oppgavedeling

- Regionalt satsing mellom kommunene og Helse Nord-Trøndelag, som en del av prosjektet «Operasjon Helsehelter»
- Av flere delprosjekter er det ett som omhandler oppgavedeling mellom ulike personellgrupper
- Mye er forsøkt i Norge og Trøndelag, men ofte enkeltstående prosjekter
- Nødvendig med en holistisk og systematisk tilnærming til mulig oppgaveglidning/deling/forskyvning
- Satsingen ses i sammenheng med nasjonalt prosjekt på nye arbeidsformer innen helse, som forvaltes av KS på vegne av H.dir.

Samhandling - Helsefellesskap

- KS og Regjeringen inngikk samarbeid om Helsefellesskap i 2019
- Også en del av Nasjonal Helse- og Sykehusplan 2020-23
- Ett helhetlig og systematisk samarbeid på alle nivå, med tydelige og omforente planer og prioriteringer
- Helseforetakene og kommunene blir også forpliktet til å planlegge og utvikle tjenester sammen.
- Dette må bygge på en felles virkelighetsforståelse, og det fremskaffes bedre styringsinformasjon og framskrivningsverktøy som kan benyttes av helsefellesskapene.
- Strukturene som styrer Helsefellesskapene er allerede godt etablert i Trøndelag

Organisering Helsefelleskap

PARTNERSKAPSMØTET

Politisk og administrativ toppledelse i kommuner og helseforetak

Årlig møte for å forankre retning

STRATEGISK SAMARBEIDSUTVALG

Administrativ og faglig ledelse i kommuner og helseforetak

Utvikle strategier og handlingsplaner

Håndtering av saker og løpende beslutninger

FAGLIG SAMARBEIDSUTVALG

Helsepersonell og brukere

Utvikle prosedyrer og tjenestemodeller

Politisk
samarbeidsutvalg
(PSU)

Administrativt
samarbeidsutvalg
(ASU)

Fagråd
Fagnettverk

Sekretariat

Digitalisering og velferdsteknologi

- «Helseplattformen» er historiens største offentlige digitaliseringsprosjekt og vil gi endrede/nye rammevilkår for mye
- «Nyby» er en digital plattform (app) som kobler behov med tilgjengelige frivillige ressurser på en helt ny måte.
- «KOMP» Digitalt tilsyn, digital hjemmeoppfølging, samtaler osv.
- «Trøndelagsløftet» sørger for at alle kommuner i Trøndelag skal ha implementert velferdsteknologiske tjenester i løpet av 2020
- Covid-19 har gitt en helt ny tilnærming til teknologiens betydning!
- Dette vil være nøkkelvektøy for framtidens helsepersonell, og vi må legge til rette for at både de og brukerne/pårørende får kunnskap tilpasset sine behov for å bruke disse.

Oppsummering

- Vi må få flere unge personer med relevant utdanning til å ønske å leve og virke i kommunene (kvantitet)
- Vi må tilrettelegge for at relevant utdanning kan tas nært hvor både behovet og de som ønsker å ta den er
- Vi må tilrettelegge for en mest mulig effektiv bruk av den arbeidskraften og kompetansen vi allerede har (kvalitet)
- Mye av arbeidet må skje på tvers av sektorer og etater
- Dersom vi skal bevare livskraftige lokalsamfunn og tilby gode tjenester må denne jobben gjøres NÅ!

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

NOU 2020:12

Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn med søkelys på kompetansefeltet

Innledning ved utvalgsmedlem / regional- og næringsssjef

Bergljot Landstad, Møre og Romsdal fylkeskommune

Mandat

- Utnevnt av regjeringen 19. september 2019
- Utrede næringslivets betydning for å nå distriktpolitiske mål
- Utrede og gi anbefalinger:
 - Beskrive næringslivets utvikling i ulike deler av landet
 - Kartlegge deltagelse i verdikjeder
 - Hva hemmer og fremmer næringsutvikling i distriktene? Hvordan legge til rette for næringsutvikling i distriktene?
 - Legge til rette for at utnytting av naturressursene gir positive virkninger for lokalsamfunnene

Kontekst for utvalgsarbeidet

- **Distriktsnæringsutvalget** NOU 2020:12 Levert 28.okt. 2020
- **Demografiutvalget** NOU 2020:15 Levert 4. des. 2020
- **Ungdommens distriktspanel**
10 ungdommer (en fra hvert fylke) skal våren 2021 gi Regjeringen råd til fremtidens distriktspolitikk

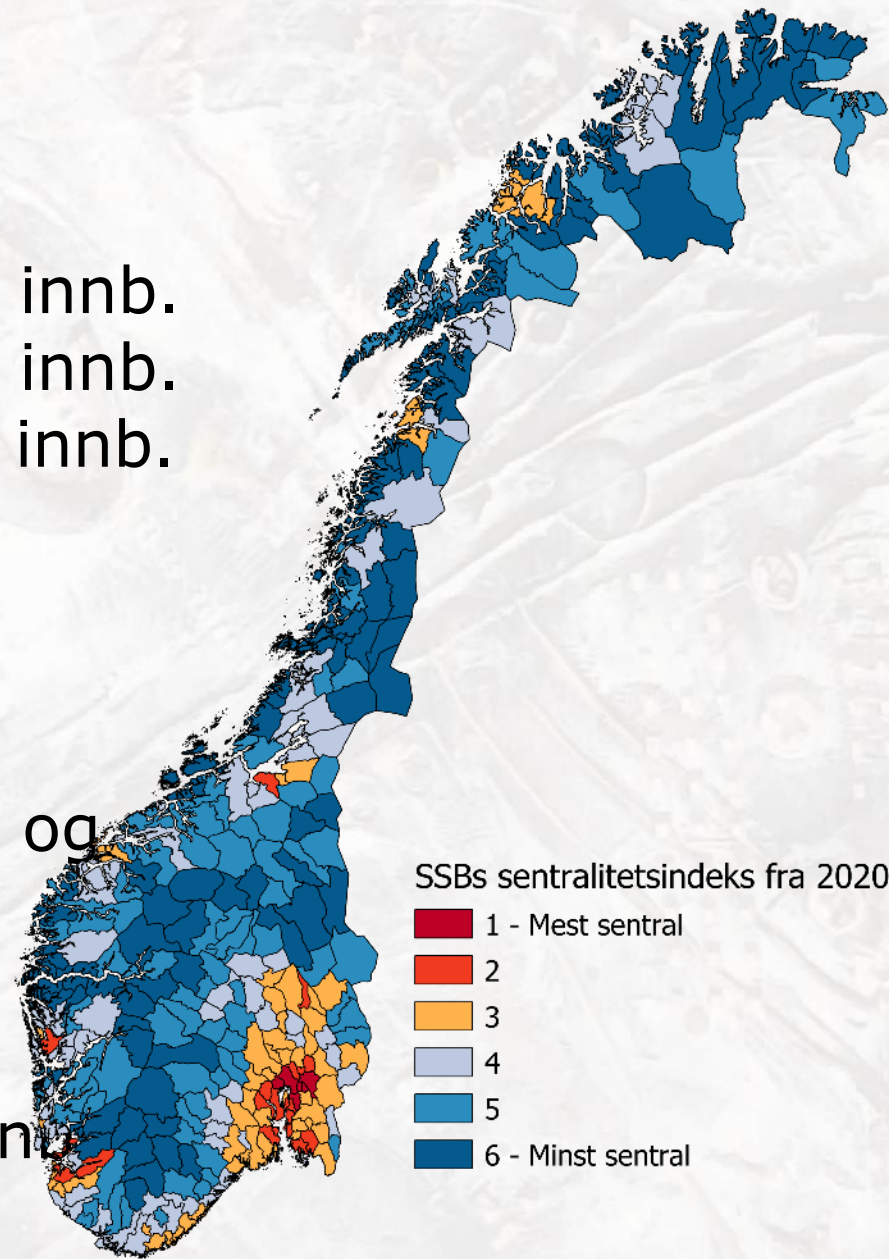
Medlemmene

A map of Norway is shown, divided into counties. Seven member portraits are placed around the map, with lines connecting them to specific regions. The members and their locations are:

- Merete N. Kristiansen**: Located in the northernmost region (Finnmark).
- Bergljot Landstad**: Located in the central-western region (Hordaland).
- Hanne A. Velure**: Located in the central-western region (Hordaland).
- Knut Arne Gurigard**: Located in the central-eastern region (Oppland).
- Svein Richard Brandtzæg**: Located in the southern region (Agder).
- Kamilla Sharma**: Located in the southern region (Agder).
- Knut S. Vareide**: Located in the southern region (Agder).

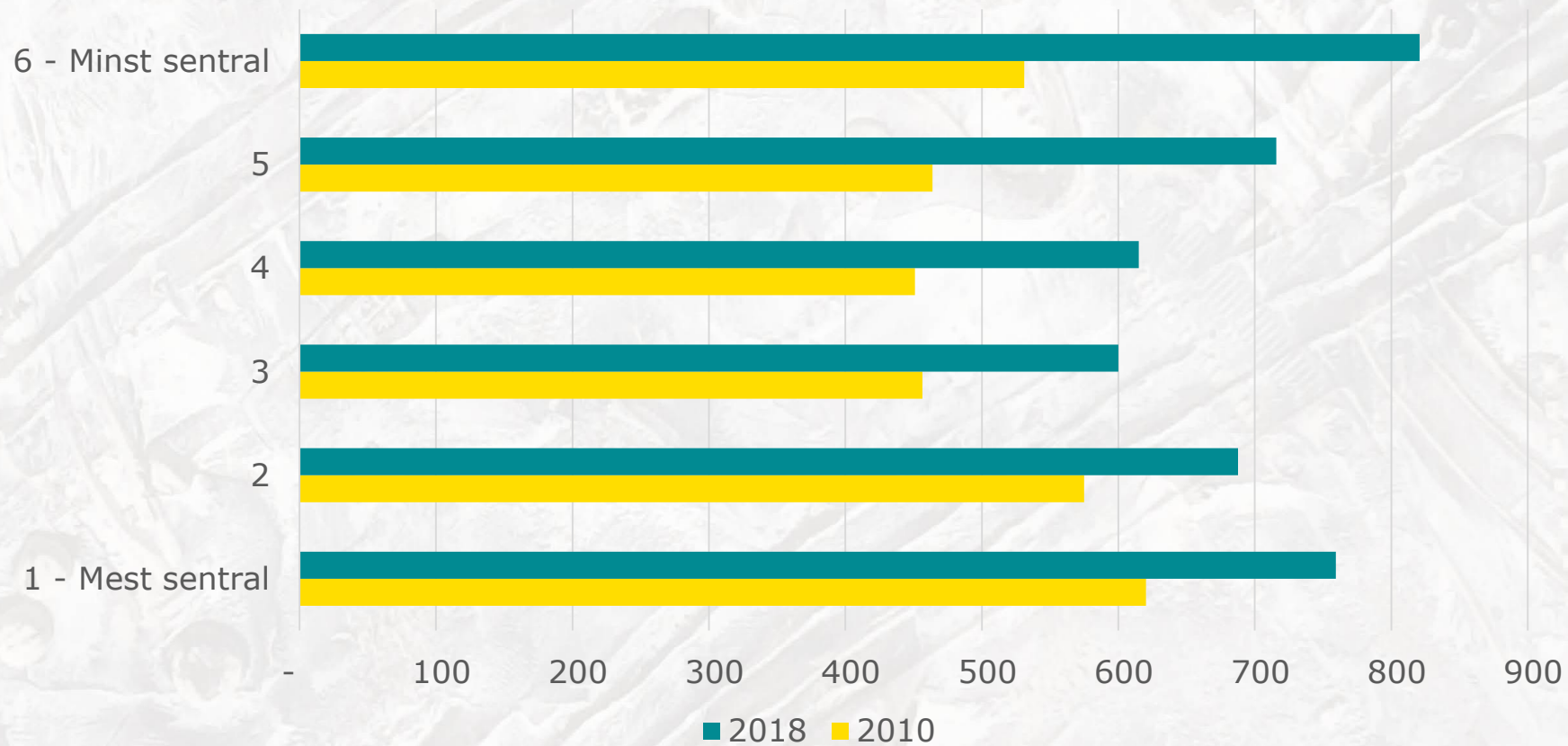
Hva er «distrikt»?

- Rapporten ser særlig på klassene
 - 4 = 71 kommuner med totalt 900.000 innb.
 - 5 = 96 kommuner med totalt 500.000 innb.
 - 6 = 116 kommuner med totalt 250.000 innb.
- 283 av landets 356 kommuner er distriktskommuner
- Store forskjeller mellom disse klassene, og internt i klassene
 - 90 prosent av arealet
 - 30 prosent av befolkningen (1,5 mill. innb.)
 - 25 prosent av sysselsettingen

Næringslivet i distriktene går bra

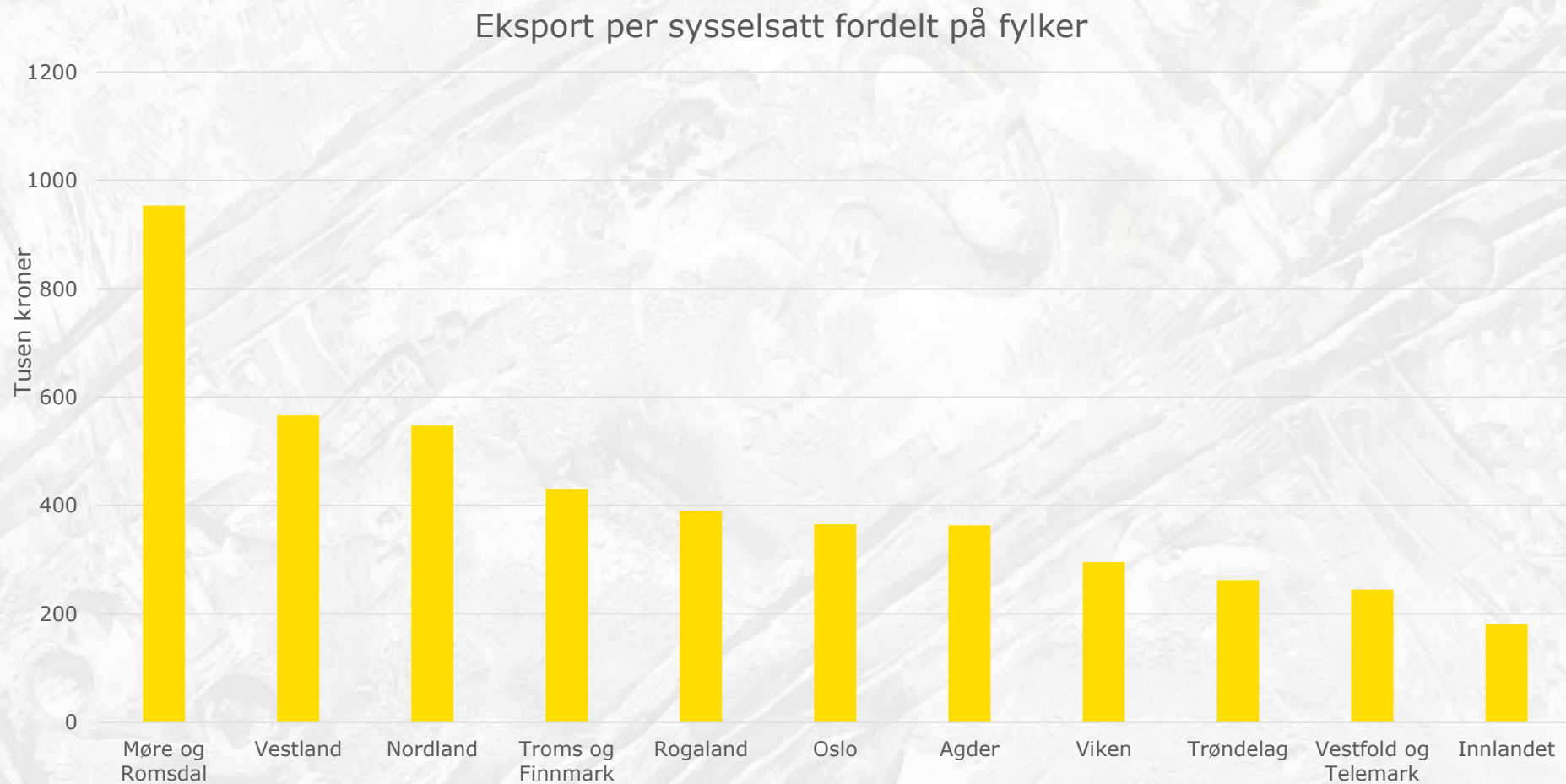
Bruttoprodukt i næringslivet utenom finanssektoren. 1000 kroner per ansatt

Kilde: Telemarksforsking

Næringslivet i distriktene – eksportmotorer for Norge

Eksport pr sysselsatt fordelt på fylker

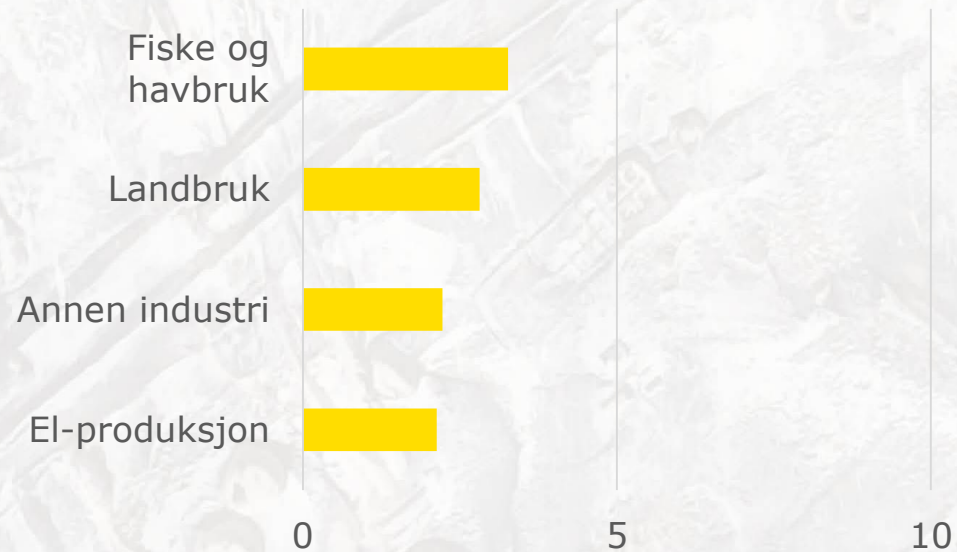

Kilde: Menon Economics og Statistisk sentralbyrå

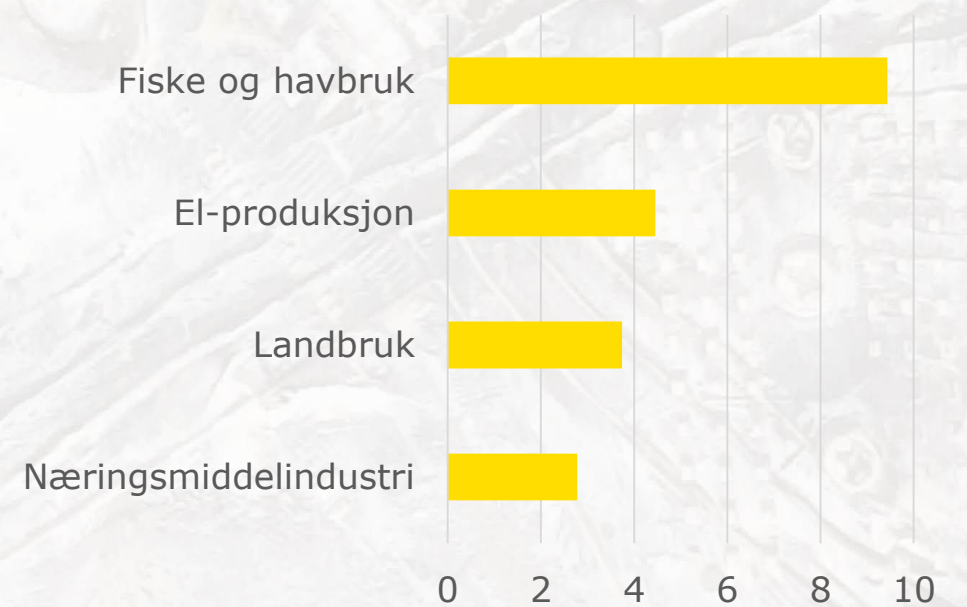
Spesialisert næringsstruktur i mange distriktskommuner

Lokaliseringskvotienter, fire største næringer

Sentralitetsklasse 5

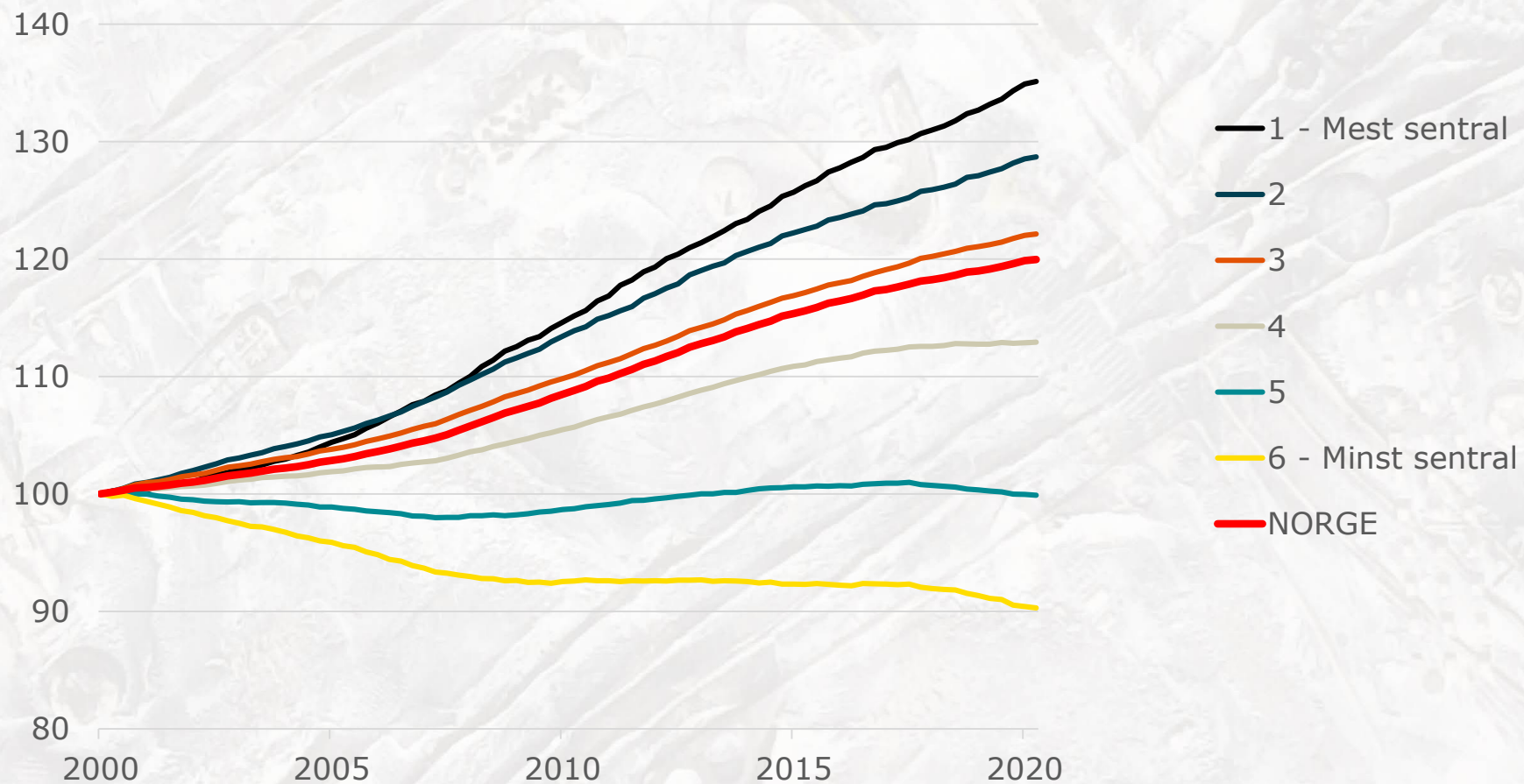
Sentralitetsklasse 6

Kilde: Telemarksforsking

Hovedutfordringen: Fallende folketall i distriktene

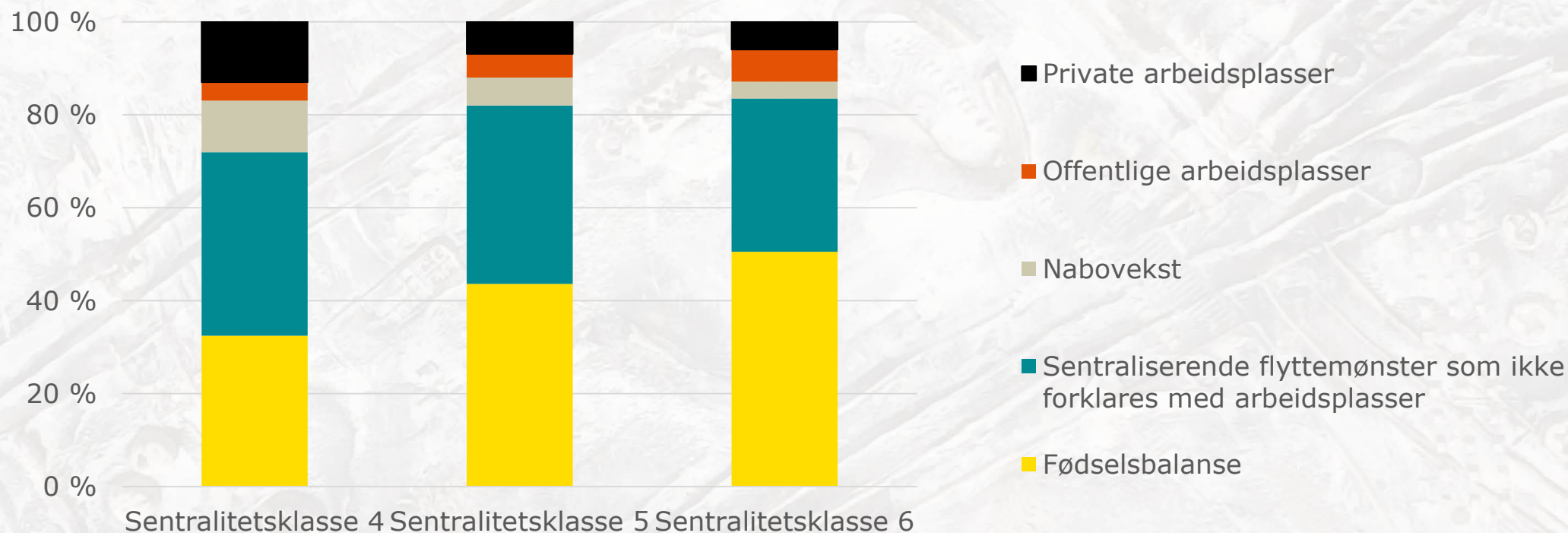
Utvikling i folketall. Indeks, 1. kvartal 2000 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Viktige faktorer i sentraliseringen

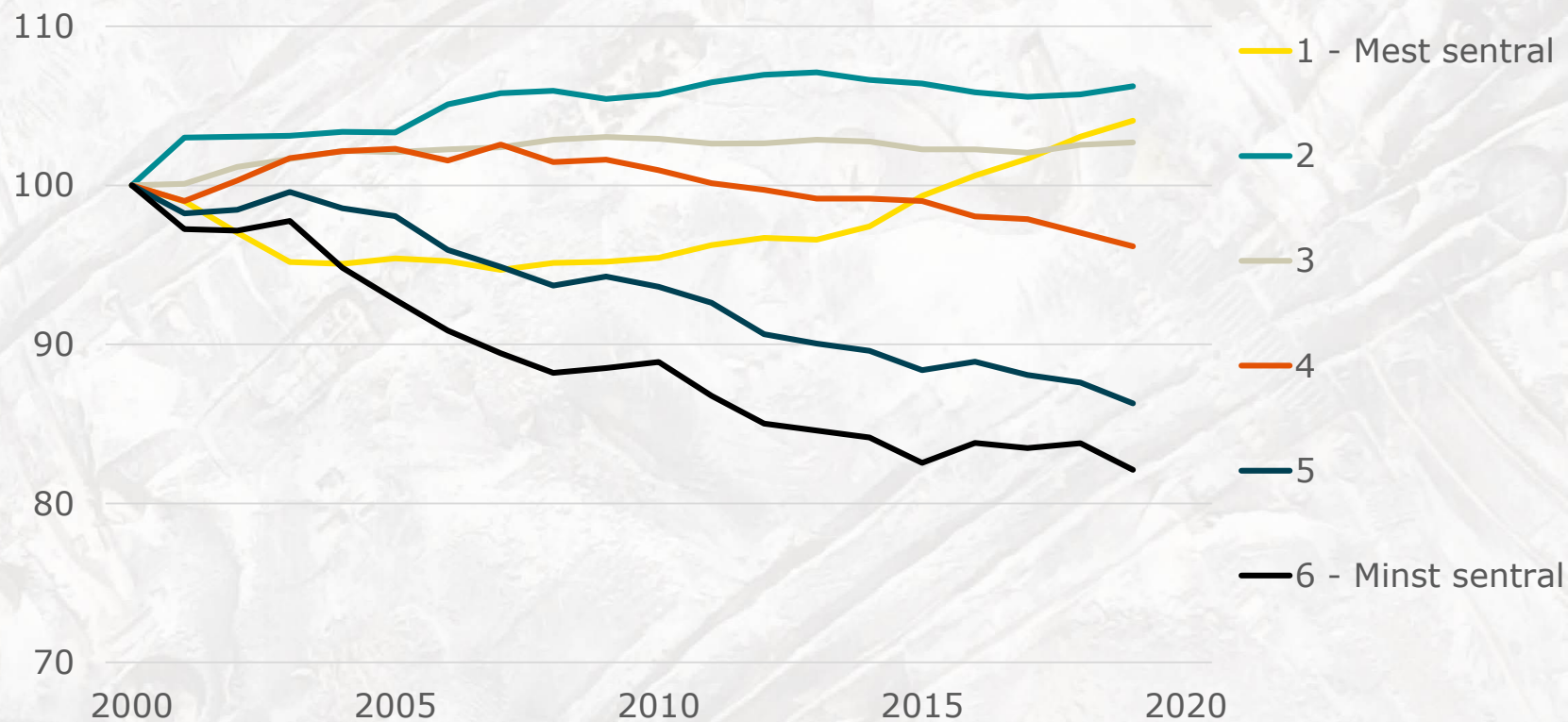
Faktorenes relative betydning for at folketallet har falt i forhold til landets folketall fra 2000-2020

Kilde: Telemarksforsking

Næringslivet går godt, men svak utvikling i sysselsettingen

Relativ utvikling i sysselsettingen i næringslivet. Landsgjennomsnittet = 100

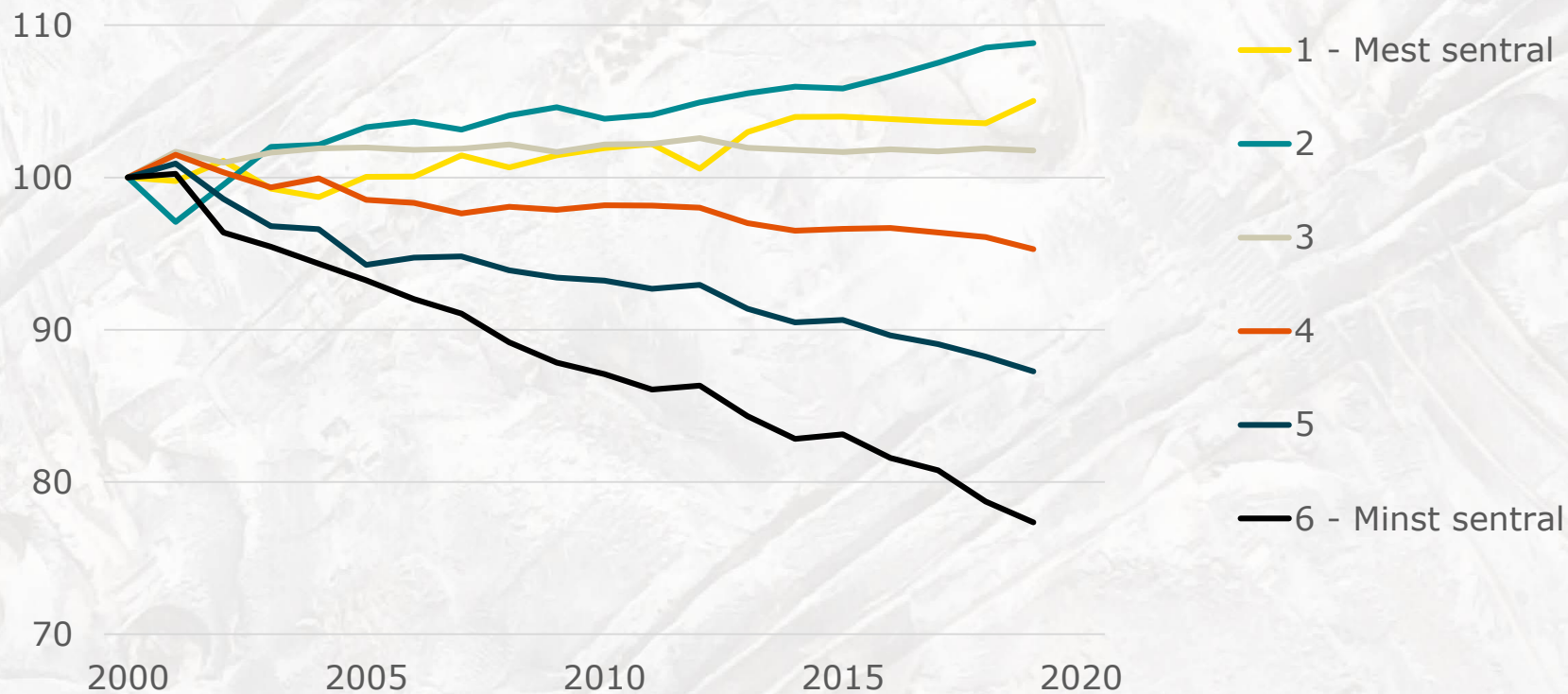

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Enda svakere utvikling i offentlig sysselsetting i distriktene

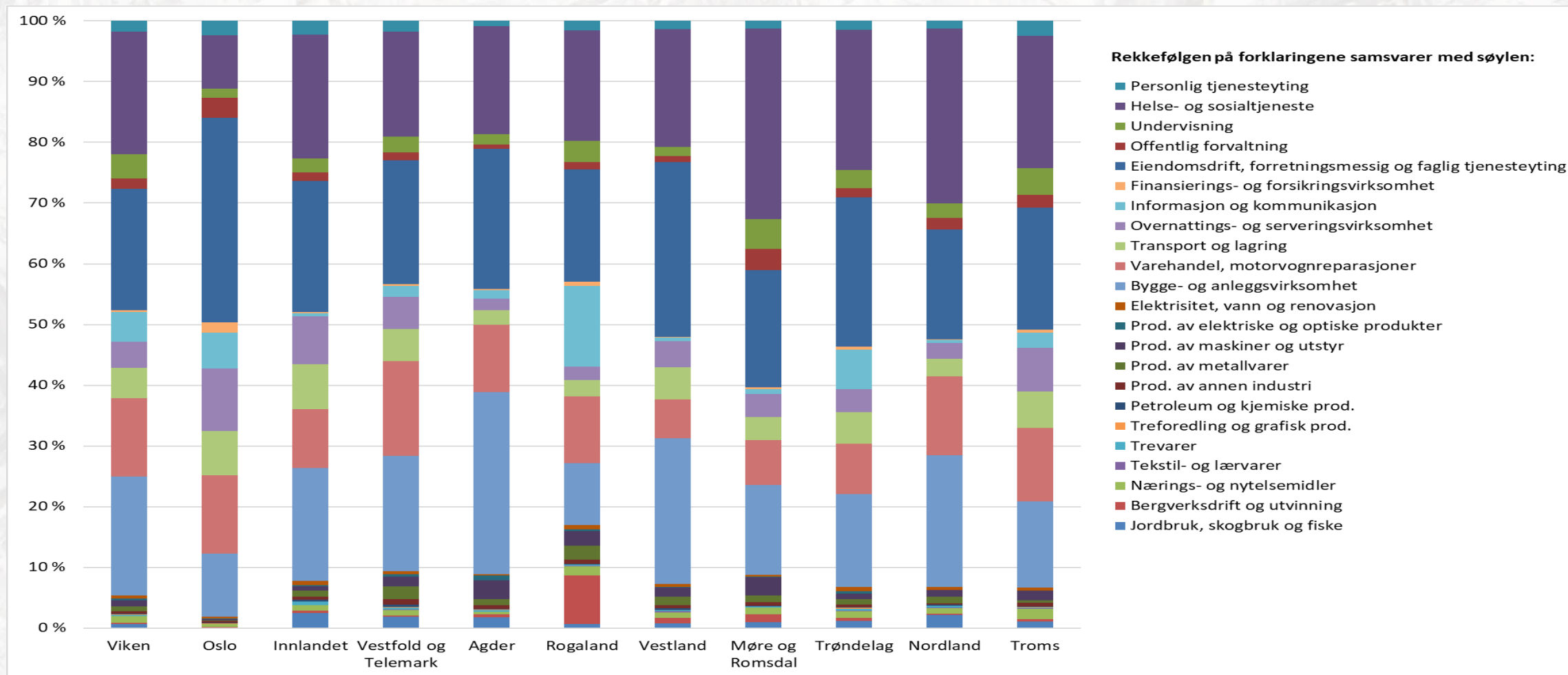
Relativ utvikling i sysselsettingen i offentlig forvaltning.

Landsgjennomsnittet = 100

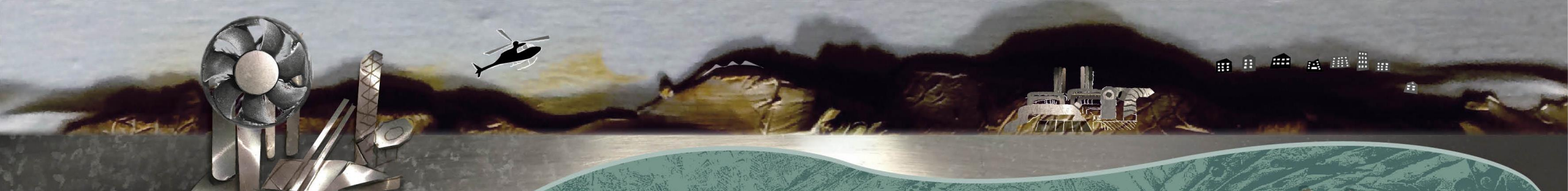

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Mangel på arbeidskraft fordelt på næring i hvert fylke

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Oppsummering

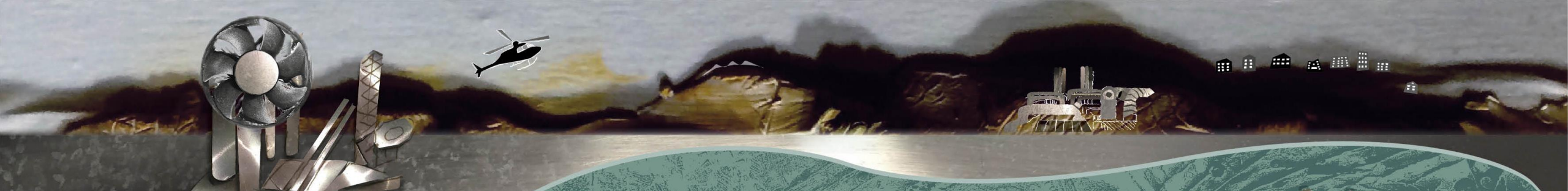
- Et lønnsomt og bærekraftig næringsliv er viktig for å opprettholde levende lokalsamfunn over hele Norge
- Næringslivet i distriktene opplever god utvikling
- Hovedproblemet for distriktsbedriftene er arbeidskraft
- Å løse dette problemet krever innsats på mange områder

NOU

Norges offentlige utredninger 2020: XX

Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn

Utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 27. september 2019
Avgitt til Nærings- og fiskeridepartementet og
Kommunal- og moderniseringsdepartementet 20. oktober 2020

Utvalgets forslag – noen hovedpunkter

• **Statlige arbeidsplasser**

- Tilsyn og etater: Lokalisering i nærheten av næringsmiljøer
- Lokalisering må få større vekt når statlige virksomheter etableres eller endres

• **Infrastruktur**

- Næringslivets behov bør vektlegges sterkere enn i dag
- Veier er viktig både for eksport og for tilgang til arbeidskraft
- Støtte til bredbåndsutbygging må forsterkes

• **Grønn omstilling** – muligheter og utfordringer

- Lokale inntekter – **kommunene må få beholde mer av verdiene som skapes lokalt**, spesielt knytt til naturressurser

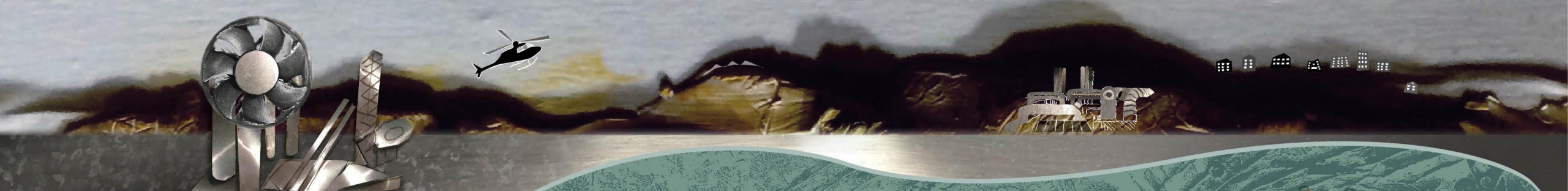
- **Fylkeskommunene og kommunene må ha handlingsrom og økonomiske virkemidler** til å ta en sterkere utviklingsrolle i distrikter med tynne innovasjonssystemer

- **Smart spesialisering** bør legges til grunn for mer målrettet nasjonalt-regionalt partnerskap

Utdanning - en drivkraft for sentralisering eller?

- Lokalisering av utdanningsinstitusjoner spiller en sentral rolle for valg av bosted og dermed også for tilgangen til framtidig arbeidskraft
- Studier viser at rundt 70% blir værende i regionen der de har gjennomført studiene. Av studenter som i tillegg er født i samme region blir 80% værende

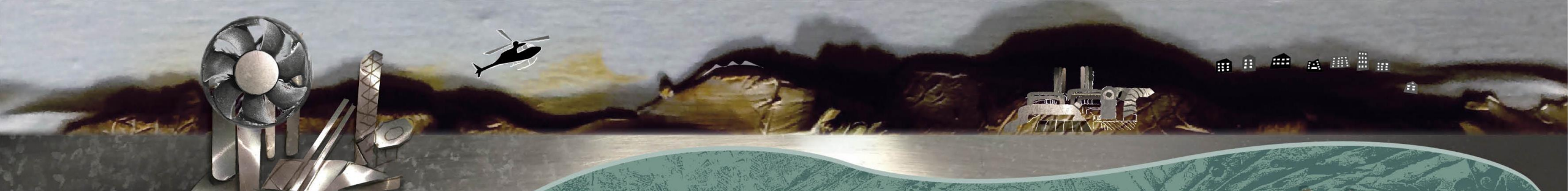

Drivkrefter for sentralisering – Utdanning og økonomisk utvikling - framkobling mellom verdiskaping og bosetting?

Økonomisk utvikling henger i stor grad sammen med økt bruk av ny teknologi og automatisering – nye muligheter og utfordringer

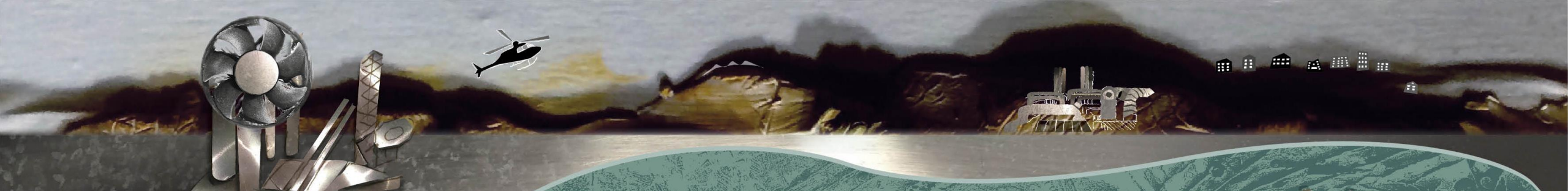
Arbeidsplassutviklingen framover vil trolig være sterkest i tjenestenæringene som har tyngdepunkt i sentrale områder

Hvis ikke noe gjøres vil dette bidra til fortsatt sentralisering av sysselsetting og bosettingsmønster i Norge

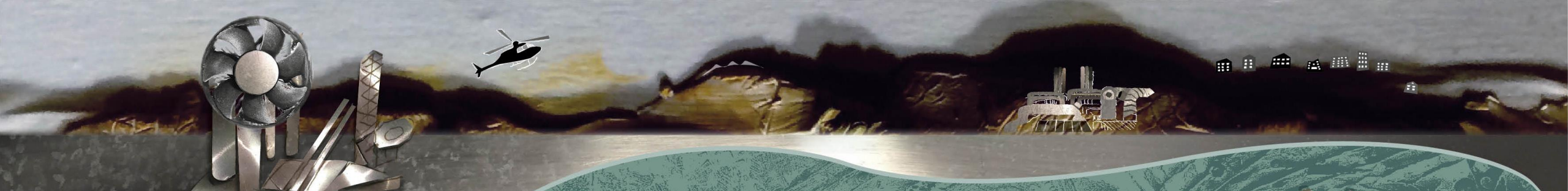
Hvordan sikre næringslivet i distriktene tilgang til kompetent arbeidskraft?

- Etablere universitetscampus i distriktene
 - Incentiver for desentralisert studiestedsstruktur
 - Incentiver for å etablere flercampusmodeller
- Samarbeid om FOU mellom UoH, forskningsinstitusjoner og næringslivet. Prioritere virkemidler som stimulerer mindre bedrifter til slikt samarbeid. Kfr Forregion, RFF

Hvordan sikre næringslivet i distriktene tilgang til kompetent arbeidskraft?

- Nye krav om praksisopphold i bedrifter ved flere utdanningsretninger
- Regionale trainee-ordninger
- Personrettede tiltak?

Hvordan sikre næringslivet i distriktene tilgang til kompetent arbeidskraft?

- Fleksible etter- og videreutdanningstilbud i regi av UoH utover det som tilbys i dag – styrke insentivene i finansieringssystemet
 - Desentraliserte EVU – tilbud for utdanninger som er særlig etterspurt i distriktene
 - Digitale læringsplattformer
- Kompetansefunn-ordning for bedriftene – skatteinsentiv for å øke næringslivets investeringer i kompetanseutvikling i distriktskommune

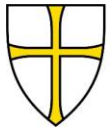

TAKK FOR
OPPMERKSOMHETEN

Diskusjon

- *Hvilke nevnte anbefalinger fra NOU-en er viktigst for trøndersk nærings- og arbeidsliv?*
- *Hvilke handlingsrom i NOU-en ønsker vi i Trøndelag å benytte?*
- *Hvilke verktøy og virkemidler har vi behov for å utvikle for å kunne realisere kompetanseomstillingen i trøndersk næringsliv?*

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjälte

Kompetanseforum Trøndelag

- Evaluering og videre arbeid

Utkast til møteplan

29. januar 2021, digitalt kl 10.30-13.00 (del 2 av møte planlagt 8. desember 2020)

Aktuelle tema:

Nytt innen kompetanseområdet ved Anne-Cathrine Hjertaas, Avdelingsdirektør Avdeling for videregående opplæring, fagskole og kompetansepolitikk (VFK), Kunnskapsdepartementet
Kompetansepilot Trøndelag - status og fremdrift
Strategi for verdiskaping og FoUI - kort status for arbeidet

2. mars 2021, Trondheim

Aktuelle tema:

Status for handlingsprogrammet til Kompetansestrategi for Trøndelag
Karriereveiledning - årsmelding for 2020, plan for kommende 2021
Integreringsfeltet
Samisk
Aktuelle høringer
Prinsipper tilbudsplanlegging

Klikk for å legge til
tekst

2. juni 2021, Scandic Hell – Kompetansekonferanse

Invitasjon til regionale kompetansefora, næringspartnerskapet og andre aktuelle aktører innen kompetansefeltet

Aktuelle tema:

Kunnskapsgrunnlag - en ny digital statistikk-løsning Trøndelag i tall v/ statistikkutvalget
Paneldebatt: Hva er hovedutfordringer og mulige satsinger innen kompetansefeltet i Trøndelag
Frivilligheten som ressurs
Partnerskap som samstyring

14. september, Stiklestad

Fellesmøte med partnerskapet for verdiskaping kl. 11-15.30

Aktuelle tema:

Strategi for verdiskaping og FoUI
Innlegg fra næringsliv

16. desember 2021, Steinkjer

Aktuelle tema:

Innocamp
Kompetanseforum Trøndelag - evaluering av arbeidet 2001 og møteplan for 2022
Tilbakemelding fra utdanningsaktørene om planlagte utdanningstilbud

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Kompetanseforum Trøndelag Årshjul

Utkast desember 2020

Årshjul Kompetanseforum Trøndelag

Februar / mars

- **Prinsipper – kompetansebehov og tilbudsstrukturarbeid**
- **Karriereveiledning:**
 - årsrapportering, plan for kommende år

Juni

- Kompetansekonferanse/møte med regionale kompetansefora
- **Kunnskapsgrunnlag v / statistikkutvalget**
 - Mål om omforent bilde av hovedutfordringer og mulige satsinger
- Utdannings-tilbud

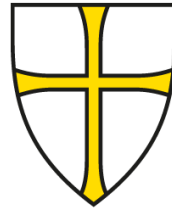
September

- Fellesmøte med partnerskap for verdiskaping

Desember

- Statsbudsjett og sentrale føringer
- Evaluering og framdriftsplan
- **Tilbakemelding fra utdannings-aktørene**

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke